BÀI GIẢNG. THIẾT KẾ WEB

Chương 3. CSS Part 1. Tổng quan về CSS

Nguyễn Thành Thủy

BM. Tin học quản lý, Khoa Thống kê Tin học.
Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng
e-Mail: thuynt@due.edu.vn

NỘI DUNG

- Tổng quan về CSS
- Inline Style Sheet
- Internal Style Sheet
- External Style Sheet

Tài liệu tham khảo

- https://www.w3schools.com/css/
- https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/CSS
- https://www.tutorialspoint.com/css/index.htm
- https://youtu.be/R6pIN3FvzFY

HTML

HTML + CSS

- CSS: Cascading Style Sheets;
- CSS thường được sử dụng để xây dựng giao diện cho trang web, bao gồm thiết kế, bố cục và các đối tượng trên trang;
- Dễ dàng tương thích với các thiết bị và kích thước màn hình khác nhau;
- CSS có thể kiểm soát bố cục đồng thời nhiều trang web;
- Nội dung các thẻ định dạng CSS có thể được lưu trong tập tin *.css;

Đơn vị đo lường

- Đơn vị tuyệt đối
- Đơn vị tương đối

Đơn vị	Mô tả	Sự tương quan
Q	Quarter-millimeters	1 Q = 1/40 cm
mm	Millimeters	1 mm = 0.1 cm
cm	Centimeters	1 cm = 37.8 px = 25.2/64 in
in	Inches	1 in = 2.54 cm = 96 px
рс	Picas	1 pc = $1/6$ in
pt	Points	1 pt = 1/72 in
рх	Pixels	1 px = 1/96 in

Đơn vị đo lường

- Đơn vị tuyệt đối
- Đơn vị tương đối

Đơn vị	Mô tả	
em	Kích thước phông chữ, vd: 3 em	
VW	% chiều rộng viewport (viewport width), vd: 2 vw	
vh	% chiều cao viewport (viewport height), vd: 5 vh	
%	Giá trị phần trăm liên quan đến phần tử chứa nó, vd: 20%	

Comment trong CSS

```
■ Cú pháp: /* ... */
   Ví dụ:
  /* This is a single-line comment */
  p {
    color: red;
  /* This is
  a multi-line
  comment */
    color: red;
```

- Có 4 hình thức định nghĩa CSS
 - Inline Style Sheet
 - Internal Style Sheet
 - External Style Sheet
 - Multiple Style Sheets

- Thường sử dụng cho một phần tử đơn lẻ;
- Sử dụng thuộc tính style trong thẻ thành phần HTML;

Ví dụ 3.1

```
Thương mại điện tử

Thương mại điện tử

Thương mại điện tử
```

Ví dụ 3.2

```
<body style="background-color:aqua;">
<h1 style="color: blue;margin-left: 30px">Trường Đại học
Kinh tế</h1>
Ngành Hệ thống thông tin quản lý
</body>
```

Trường Đại học Kinh tế

Ngành Hệ thống thông tin quản lý

Ví dụ 3.3

```
<div style="font-size: 20px; font-family: Verdana">
<span style="color: red">Phân tích</span> và
<span style="color: blue">Thiết kế web</span>
</div>
```


Phân tích và Thiết kế web

Inline Style Sheet – Bài tập

- Sử dụng phương pháp Inline, thiết kế CSS theo mẫu sau:
 - Bài 3.1: Font: Arial, Size: 12pt; Canh lè: Justify

Khát vọng của chúng tôi là trở thành đại học nghiên cứu hàng đầu Việt Nam, đóng góp tích cực vào sự thịnh vượng của cộng đồng ASEAN và tri thức nhân loại.

Bài 3.2: Trang web có màu nền #FFF5EE

Danh sách môn học:

- 1. Tin học văn phòng
- 2. Cơ sở lập trình
- 3. Mạng và truyền thông
- 4. Phân tích và Thiết kế web

Bài 3.3: Chèn hình vào web: kích thước hình 400x300px, border: 2px, đường viền màu xanh. Dòng chữ có font: Verdana, Size: 16pt, Canh lề: Center;

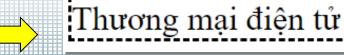
LỄ TRAO BẰNG TỐT NGHIỆP ĐẠI HỌC

Internal Style Sheet

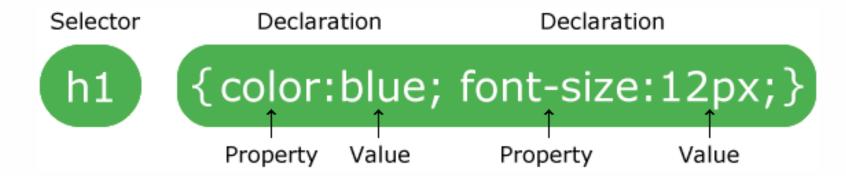
Dược nhúng trong thẻ <style>, đặt trong khối <head> ... </head> Ví dụ 3.4 <head> <style> border-style: dashed; border-width: medium; </style> </head>

```
<body>
     Thương mại điện tử
</body>
```


- Các phương pháp nhúng CSS
 - Nhúng CSS thông qua thẻ thành phần
 - Nhúng CSS thông qua thuộc tính id
 - Nhúng CSS thông qua thuộc tính class
 - Nhúng CSS kết hợp thẻ thành phần và class

- Các phương pháp nhúng CSS
 - Nhúng CSS thông qua thẻ thành phần

Nhúng CSS thông qua thẻ thành phần

Ví dụ 3.5: <head> <style> body { background-color:aqua; h1 { color: blue; margin-left: 30px; </style> </head> <body> <h1>Trường Đại học Kinh tế</h1> Ngành Hệ thống thông tin quản lý </body>

Trường Đại học Kinh tế

Ngành Hệ thống thông tin quản lý

Các phương pháp nhúng CSS

- Nhúng CSS thông qua thuộc tính id
 - Sử dụng trong trường hợp cùng một thẻ thành phần nhưng có nhiều định dạng khác nhau
 - Cú pháp:

```
#idName {
    <Property1>: <Value1>;
    <Property2>: <Value2>;
    ...
}

Gọi CSS

<h1 id=idName>Thương mại điện tử</h1>
```

Nhúng CSS thông qua thuộc tính id

Ví dụ 3.6:

```
<head>
    <style>
        #tmdt {
            background-color: yellow;
            color: red;
            padding: 40px;
            text-align: center;
    </style>
</head>
<body>
    <h1 id=tmdt>Thương mại điện tử</h1>
</body>
```


Thương mại điện tử

Nhúng CSS thông qua thuộc tính id

```
Ví dụ 3.7:
```

```
<head>
    <style>
        div { font-size: 20px; font-family: Verdana }
        #nd1 { color: red; }
        #nd2 { color: blue; }
    </style>
</head>
<body>
    <div><span id=nd1>Phân tích</span> và
    <span id=nd2>Thiết kế web</span></div>
</body>
</html>
```


Phân tích và Thiết kế web

Nhúng CSS thông qua thuộc tính id

Ví dụ 3.8:

</head>

</style>

```
<body>
<h1 id=cn1>Tin học quản lý</h1>
<h1 id=cn2>Hệ thống thông tin quản lý</h1>
</body>
```

Tin học quản lý Hệ thống thông tin quản lý

- Các phương pháp nhúng CSS
 - Nhúng CSS thông qua thuộc tính class
 - Cú pháp:

```
Khai báo
.className {
     <Property1> : <Value1>;
     <Property2> : <Value2>;
     ...
}
```

Gọi CSS

<h1 class=className>Thương mại điện tử</h1>

Nhúng CSS thông qua thuộc tính class

- Ví dụ 3.9:

Thương mại điện tử

Nhúng CSS thông qua thuộc tính class

Ví dụ 3.10:

```
Tin học quản lý
Hệ thống thông tin quản lý
```

Nhúng CSS thông qua thuộc tính class

Ví dụ 3.11:

```
<head>
    <style>
         .city { background-color: tomato; color: white; padding: 10px; }
    </style>
</head>
<body>
    <h2>The class Attribute</h2>
    Use CSS to style elements with the class name "city":
    <h2 class="city">London</h2>
                                                                            The class Attribute
                                                                            Use CSS to style elements with the class name "city":
    London is the capital of England.
                                                                            London
    <h2 class="city">Paris</h2>
                                                                            London is the capital of England.
    Paris is the capital of France.
                                                                            Paris
    <h2 class="city">Tokyo</h2>
                                                                            Paris is the capital of France.
    Tokyo is the capital of Japan.
                                                                            Tokyo
</body>
```

Các phương pháp nhúng CSS

- Nhúng CSS kết hợp thẻ thành phần và class
 - Ví dụ, thiết lập font-size 20pt cho 4 dòng văn bản:

```
CSS
<style>
        /*Cách 1 */
        li {
            font-size: 20pt;
        /*Cách 2 */
        ol>li {
            font-size: 20pt;
        /*Cách 3 */
        ol.course>li {
            font-size: 20pt;
</style>
```

Nhúng CSS kết hợp thẻ thành phần và class

Ví dụ, thiết lập màu nền và màu chữ cho riêng một dòng văn bản:

```
CSS
<style>
        /*Cách 1*/
        ol>li.course3 {
            color: red;
            background-color: yellow;
        /*Cách 2*/
        ol.course >li.course3 {
            color: red;
            background-color: yellow;
        /*Cách 3*/
        li.course3 {
            color: red;
            background-color: yellow;
</style>
```

```
HTML
 Co so lập trình
 Cơ sở dữ liệu
 Thiết kế web
Lập trình web
```

- - 3. Thiết kế web

2. Cơ sở dữ liệu

1. Cơ sở lập trình

4. Lập trình web

Nhúng CSS kết hợp thẻ thành phần và class

□ Ví dụ, liệt kê các class/thẻ thuộc tính áp dụng chung định dạng:

```
<style>
    .course1, .course2, .course4
    {
        color: blue;
    }
</style>
```

- 1. Cơ sở lập trình
- 2. Cơ sở dữ liệu
- 3. Thiết kế web

4. Lập trình web

Nhúng CSS kết hợp thẻ thành phần và class

□ Ví dụ, áp dụng thuộc tính cho tất cả thẻ thành phần:

- 1. Cơ sở lập trình
- 2. Cơ sở dữ liệu
- 3. Thiết kế web

4. Lập trình web

Internal Style Sheet (Embedding) - Bài tập

Sử dụng phương pháp Internal, thực hiện các bài tập 3.1, 3.2, 3.3
 ở slide 14, 15.

External Style Sheet

External Style Sheet

- Code CSS được đặt trong một tập tin *.CSS (Style Sheet);
- Nhúng tập tin Style Sheet vào file HTML, sử dụng thuộc tính id hoặc class để đặt vào thẻ thành phần;
 - Ví dụ 3.12, nhúng tập tin .css vào file .html

External Style Sheet

```
style.css
Ví dụ 3.13
                                        .cn1 {
                                            color: red;
                                            font-family: Arial;
 Tin học quản lý
Hệ thống thông tin quản lý
                                        .cn2 {
                                            color: green;
                                            font-family: Verdana;
 <!DOCTYPE html>
 <html>
 <head>
     <link rel="stylesheet" href="css/style.css" type="text/css">
 </head>
 <body>
     <h1 class=cn1>Tin học quản lý</h1>
     <h1 class=cn2>Hệ thống thông tin quản lý</h1>
 </body>
                                                       vidu.html
 </html>
```

External Style Sheet

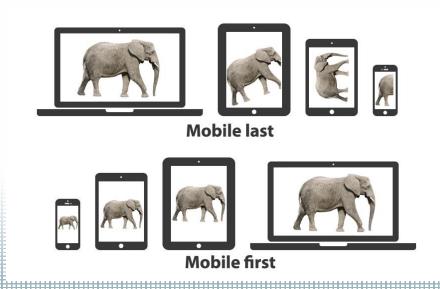
vidu2.css Ví dụ 3.14 #tmdt { background-color: yellow; color: red; padding: 40px; text-align: center; Thương mại điện tử <head> <link rel="stylesheet" href="css/vidu2.css" type="text/css"> </head> <body> Thương mại điện tử vidu314.html </body>

External Style Sheet

Sử dụng phương pháp Internal, thực hiện các bài tập 3.1, 3.2, 3.3
 ở slide 14, 15.

Khái niệm

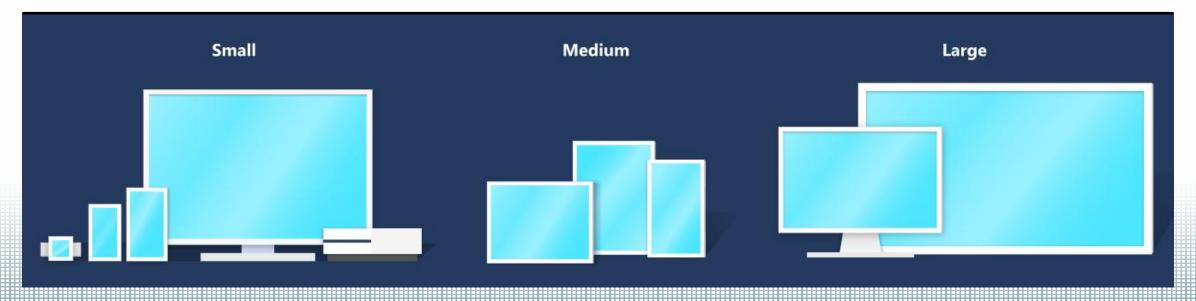
- Một website cần hiển thị tốt ở mọi thiết bị, mọi độ phân giải khác nhau;
- CSS sẽ giúp nhận diện thiết bị và kích thước màn hình để điều chỉnh hiển thị phù hợp;
- Xu hướng thiết kế Mobile First;

Doc thêm: https://topdev.vn/blog/thiet-ke-mobile-first-la-gi-vi-sao-phai-guan-tam/

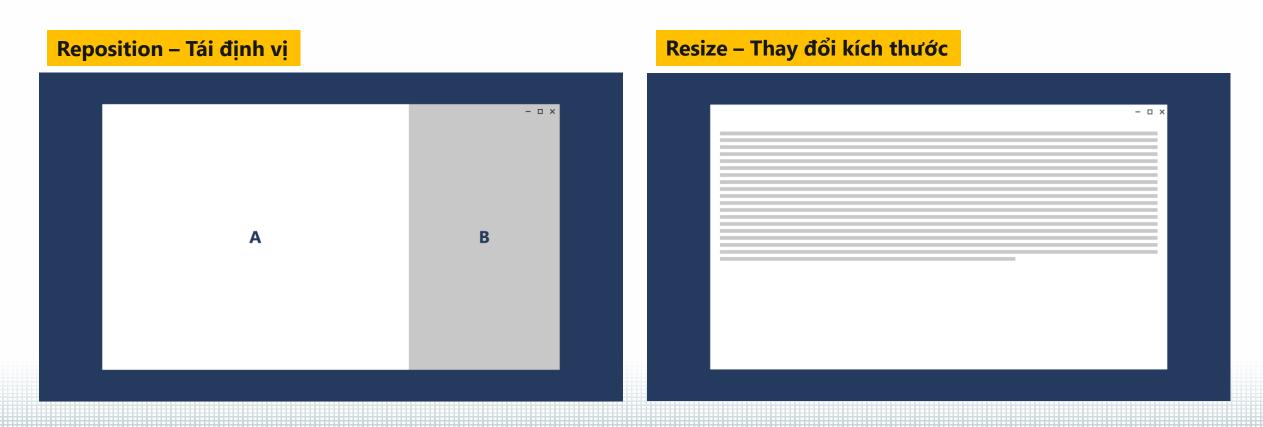
Độ phân giải và điểm dừng (Breakpoints)

Size class	Breakpoints	Typical screen size	Devices	Window Sizes
Small	up to 640px	20" to 65"	TVs	320x569, 360x640, 480x854
Medium	641 - 1007px	7" to 12"	Tablets	960x540
Large	1008px and up	13" and up	PCs, Laptops, Surface Hub	1024x640, 1366x768, 1920x1080

Nguồn: https://learn.microsoft.com/en-us/windows/apps/design..

Các kỹ thuật thiết kế tương thích

Nguồn: https://learn.microsoft.com/en-us/windows/apps/design/layout/responsive-design

Các kỹ thuật thiết kế tương thích

Show/hide - Ẩn/ hiện đối tượng

Nguồn: https://learn.microsoft.com/en-us/windows/apps/design/layout/responsive-design

Các kỹ thuật thiết kế tương thích

Re-architect – Tái kiến trúc

Nguồn: https://learn.microsoft.com/en-us/windows/apps/design/layout/responsive-design

- Phương pháp thiết kế
 - HTML tables (không khuyến khích sử dụng)
 - CSS Float property
 - CSS Flexbox
 - CSS Grid
 - CSS Framework (W3.CSS, Bootstrap)

(Tham khảo thư viện Bootstrap: https://getbootstrap.com/)

Khai báo Viewport

Đặt dòng lệnh sau trong vùng <head>...</head>

```
<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0">
```

Responsive Images:

 Sử dụng thẻ thuộc tính max-width, min-width và đơn vị tương đối (%) cho hình ảnh;

```
<img src="/images/CaChepHoaRong.jpg"
style="max-width: 70%; min-width: 70%; height: auto;">
```

Responsive Text Size:

Sử dụng đơn vị vw (viewport width) cho thuộc tính font-size

```
<h1 style="font-size: 10vw;">Responsive Text</h1>
```

□ Ví dụ:

```
img{
    max-width: 90%;
    margin-left: auto;
    margin-right: auto;
    margin-top: 10px;
    border-radius: 10px;
    display: block; }
h1{
    font-size: 5vw;
    text-align: center; }
div{
    border-radius: 10px;
    border-style:groove;
    max-width: 50%;
    margin-left: auto;
    margin-right: auto;
    box-shadow: 5px 5px #AAA; }
```


Cá chép hoá rồng

Công cụ kiểm tra tương thích: http://responsivetesttool.com/

Media CSS

- Hỗ trợ tự động thay đổi layout theo kích thước của thiết bị hiển thị;
- Cú pháp:

```
@media not|only mediatype and (media feature) {
     CSS-Code;
}
```

- Trong đó mediatype:
 - all: Dùng cho mọi thiết bị (default);
 - print: Dùng cho máy in;
 - screen: Dùng cho máy tính và các thiết bị smart phone;
- Phối hợp với các từ khoá not (phủ định), only (chỉ có), and (và) để đưa ra điều kiện truy vấn thiết bị hiển thị;
- Media Feature: là các thuộc tính ràng buộc nhằm kiểm tra trạng thái hiện tại của màn hình hiển thị;

Tham khảo: https://viblo.asia/p/gioi-thieu-ve-media-css-trong-responsive-4dbZNDEL5YM

Media CSS – Media Feature

- aspect-ratio: Tỉ lệ giữa chiều rộng và chiều cao của viewport;
- min-aspect-ratio: Tỉ lệ tối thiểu giữa chiều rộng và chiều cao của viewport;
- max-aspect-ratio: Tỉ lệ tôi đa giữa chiều rộng và chiều cao của viewport;
- color: Số bits cho mỗi màu sắc của device;
- color-index: Số lượng màu sắc mà device có thể hiển thị;
- device-aspect-ratio: Tỉ lệ giữa chiều rộng và chiều cao;
- max-device-aspect-ratio: Tỉ lệ tối đa giữa chiều rộng và chiều cao;
- □ min-device-aspect-ratio: Tỉ lệ tối thiểu giữa chiều rộng và chiều cao;
- device-height: Chiều cao của device;
- device-width: Chiều rộng của device;

Media CSS – Media Feature

- height: Chiều cao của viewport;
- width: Chiều rộng của viewport;
- max-width: Chiều rộng tối đa của viewport;
- min-width: Chiều rộng tối thiểu của viewport;
- max-height: Chiều cao tối đa của viewport;
- min-height: Chiều cao tối thiểu của viewport;
- min-device-width: Chiều rộng tối thiểu của device;
- max-device-width: Chiều rộng tối đa của device;
- min-device-height: Chiều cao tối thiểu của device;
- max-device-height: Chiều cao tối đa của device;
- orientation: Định hướng của khung nhìn (xoay hoặc không xoay thiết bị);
- resolution: Độ phân giải của thiết bị đầu ra (sử dụng dpi hoặc dpcm);

■ Media CSS – Mobile First trong Responsive

 Tuần tự tiến trình responsive, xuất phát từ màn hình nhỏ và xây dựng dần lên thiết bị có kích thước to, ta sử dụng tham số min-width trong media query;

```
/*Smart phone nho*/
@media screen and (min-width: 240px){
/*Iphone(480 \times 640)*/
@media screen and (min-width: 320px){
/*Tablet nhỏ(480 x 640)*/
@media screen and (min-width: 480px){
```

```
/*Ipad doc(768 x 1024)*/
@media screen and (min-width: 768px){

}
/*Ipad ngang(1024 x 768)*/
@media screen and (min-width: 1024px){
}
```

Media CSS

Nhúng file CSS tùy biến theo màn hình hiển thị;

```
<link rel="stylesheet" media="screen and (min-width: 768px)" href="smallscreen.css">
<link rel="stylesheet" media="screen and (min-width: 1024px)" href="widescreen.css">
```

Ví dụ, áp dụng cho màn hình có chiều rộng lớn hơn hoặc bằng 768px:

```
@media (min-width: 768px) {
   body {
    font-size: 16px;
   }
}
```

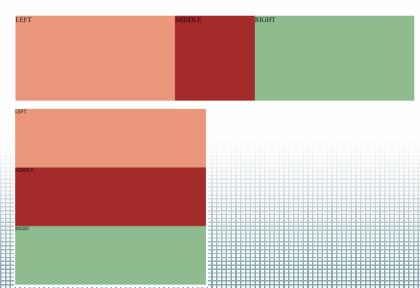
Ví dụ, áp dụng cho màn hình có chiều rộng nhỏ hơn 480px:

```
@media (max-width: 480px) {
    .element-to-hide {
      display: none;
    }
}
```

Ví dụ, thay đổi layout khi màn hình nhỏ hơn 780px

```
.left, .middle, .right {
   height: 200px;}
.left {
    background-color: darksalmon;
   float: left;
   width: 40%;}
.middle {
    background-color:brown;
   float: left;
   width: 20%;}
.right {
    background-color: darkseagreen;
   float: right;
   width: 40%;}
@media only screen and (max-width: 768px) {
    /*Áp dụng khi màn hình nhỏ hơn 780px*/
    .left, .right, .middle {
        float: none;
        width: 100%;
```

```
<div class="left">
    LEFT
</div>
<div class="middle">
    MIDDLE
</div>
<div class="right">
    RIGHT
</div>
```


□ Ví dụ, thay đổi màu nền khi màn hình thay đổi 640px, 768px, 1024px

```
body {
  background-color: tan;
  color: black;}
@media screen and (max-width: 640px) {
  body {
    background-color:darkcyan;
    color: white;
@media screen and (min-width: 768px) {
  body {
    background-color:blueviolet;
    color: white;
@media screen and (min-width: 1024px) {
  body {
    background-color: blue;
    color: white;
  } }
```

```
<h1>Resize the browser window to see the
effect!</h1>
By default, the background color of the
document is "tan". If the screen size is 992px
or less, the color will change to "blue". If it
is 600px or less, it will change to "olive".
```

Bài 3.4: Thiết kế trang có nội dung như sau

Responsive Web Design là gì?

Responsive Web Design là làm cho trang web của bạn có thể xem tốt trên tất cả các thiết bị. Responsive Web Design chỉ sử dụng HTML và CSS. Responsive Web Design không phải là một chương trình hoặc đoạn mã JavaScript.

Bài 3.5: Thiết kế trang có nội dung như sau

Điện Thoại Samsung Galaxy S20 FE (8GB/256GB) - Hàng Chính Hãng - Đã kích hoạt bảo hành điện tử

4.8 ★ ★ ★ ★ ★ (182) | Đã bán 564

6.990.000^d -30%

Màu

Xanh Khí Chất

Xanh Thanh Mát

Bài 3.6: Thiết kế trang có nội dung như sau

6.199.000 <u>đ</u>

0% TRẢ GÓP Chỉ 516.583 đ/tháng trong 12 tháng qua thẻ tín dụng (?)

Tiết kiệm: 31% (2.791.000 đ)

Giá thị trường: 8.9990.000 đ

- Chính hãng, nguyên seal, mới 100%
- Miễn phí giao hàng toàn quốc
- Thiết kế: Nguyên khối
- Màn hình: 4.7 inch. HD (1334 x 750 Pixels)

Bài 3.7: Thiết kế trang có nội dung như sau, thay đổi layout dọc với 768px

Điện Thoại iPhone 6 32GB VN/A (Vàng Đồng) - Hàng Chính Hãng

6.199.000 <u>d</u> 8.990.000 <u>d</u> -31%

Điện Thoại Samsung Galaxy J2 Pro 2018 - Hàng Chính Hãng

2.360.000 <u>d</u> 3.290.000 <u>d</u> -28%

Điện Thoại Xiaomi Mi Mix 2 (Black) - Hàng Chính Hãng

7.290.000 d 12.990.000 d -44%

- Bài 3.8: Thiết kế trang có nội dung như sau (xem)
- Bài 3.9: Thiết kế trang có nội dung như sau (xem)
 - Tham khảo thư viện Font Awesome tại đây (xem)
 - Thư viện CDN Awesome: https://cdnjs.com/libraries/font-awesome

Bài 3.10: Thiết kế trang có nội dung như sau (xem)

Bài tập ôn tập tự học

Sinh viên làm thêm các bài tập sau:

1. https://www.w3schools.com/css/exercise.asp?filename=exercise_selectors1